

Darba samaksa un nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs 2024. gadā

Saturs

1. Ziņojumā izmantotie jēdzieni
2. Nodarbināto skaits pa sektoriem, nodarbināto grupām un mēnešalgu grupām
3. Vidējā darba samaksa, darba stundas cena valsts budžeta iestādēs
4. Valsts tiešās pārvaldes iestāžu nodarbināto skaita sadalījums pēc darba samaksas, sadalījums nodarbināto vadības līmeņos pa vidējās darba samaksas diapazoniem, teritoriālajā sadalījumā, vecuma sadalījumā
5. Nodarbinātā «portreti» un citi nodarbinātību raksturojoši rādītāji
6. Kopsavilkums, secinājumi un noderīgas saites

Ziņojumā izmantotie jēdzieni un saīsinājumi 1/2

Amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi (ASDP) – amatpersona, kura pilda valsts dienestu Valsts policijā, Valsts robežsardzē, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā, kā arī šo iestāžu padotībā esošās koledžās un ieslodzījuma vietu pārvaldē, un kurai ir piešķirta speciālā dienesta pakāpe

AUS – Valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu atlīdzības un personu uzskaites sistēma, kuru uztur Valsts kanceleja

Budžeta iestāde – iestāde, kuru pilnā apmērā finansē no valsts budžeta (ietver gan valsts pārvaldes iestādes, gan neatkarīgās iestādes – LR Saeima, tiesas u.c.)

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

Darba samaksa – mēnešalga, piemaksas, prēmijas un naudas balvas; slaidos, kuros informācija ir iestāžu griezumā (9., 10., 11. slaidi), savukārt slaidos, kuros informācija ir personu griezumā, darba samaksā bez iepriekš minētā, iekļauts arī atvaļinājuma pabalsts (12., 13., 14., 17., 18., slaidi). Darba samaksa tiek norādīta bruto – pirms nodokļu nomaksas. Neto darba samaksa, kas norādīta 19. slaidā atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam un darba samaksai netiek piemēroti nodokļu atvieglojumi par apgādībā esošām personām

Figure – Figure Baltic Advisory darba tirgus pētījumu un konsultāciju kompānija

Ierēdnis – persona, kura tiešās valsts pārvaldes iestādē veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus vai kontrolē to ievērošanu, sagatavo vai izdod administratīvos aktus, sagatavo vai pieņem citus ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus

Ziņojumā izmantotie jēdzieni un saīsinājumi 2/2

Karavīrs – Latvijas pilsonis, kurš pilda aktīvo dienestu un kam piešķirta militārā dienesta pakāpe

MAG – mēnešalgu grupa

Valsts pārvaldes iestāde – augstākās tiešās pārvaldes iestādes (ministrijas, Valsts kanceleja) un to padotības iestādes

Neatkarīgās iestādes – Saeima, Valsts prezidenta kanceleja, tiesas, prokuratūra un citas valsts budžeta iestādes, kurai valsts budžeta likumā budžeta līdzekļus paredz tieši apropriācijas kārtībā

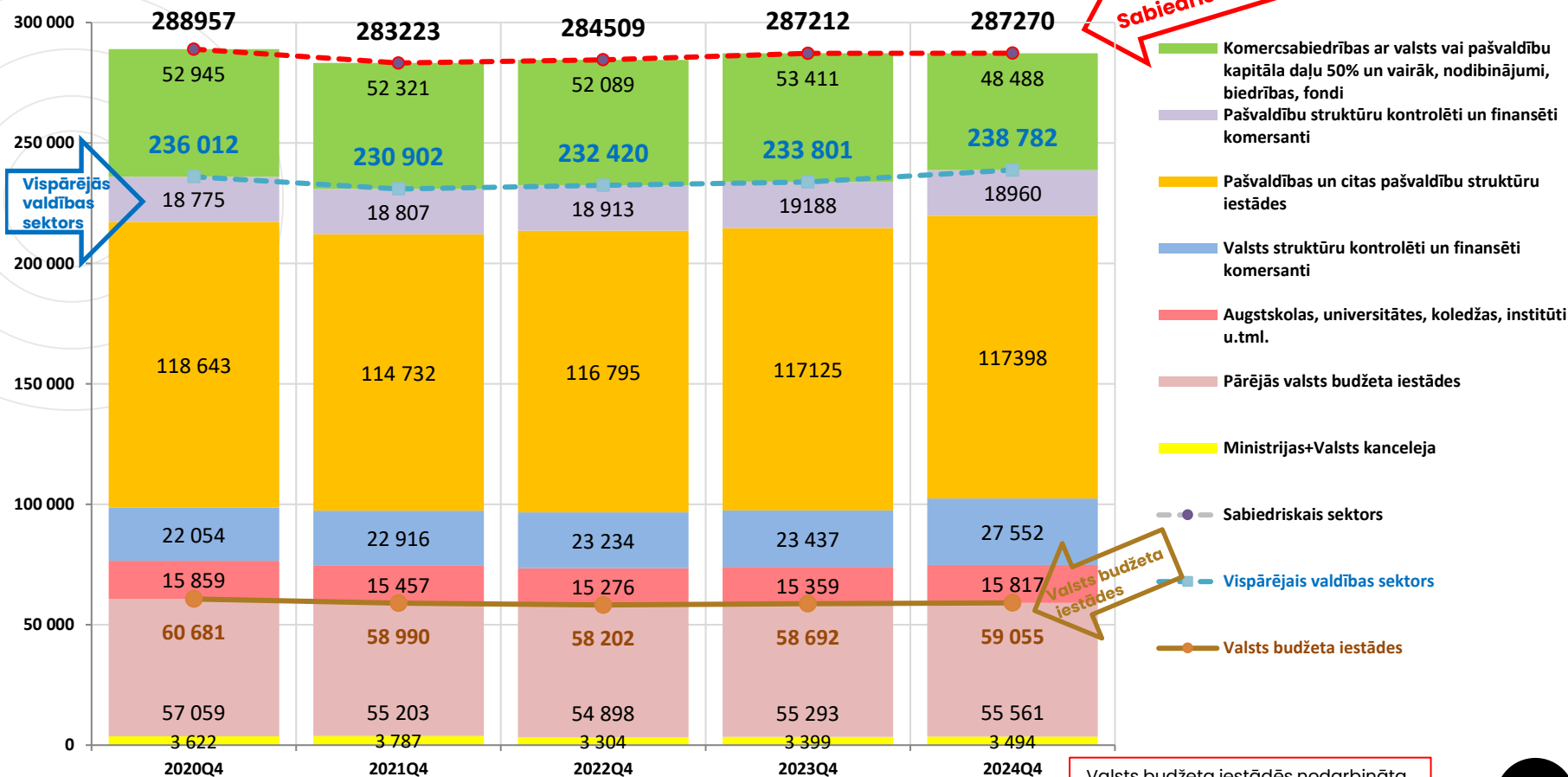
Nodarbināto skaits – Vidējais atskaides perioda (gada) kopējais nodarbināto skaits dalīts ar mēnešu skaitu atskaides periodā (gadā). Izmantotajos CSP datos (gan iedzīvotāju, gan nodarbināto skaits 2024.gada beigās) un nodarbināto skaitā tiek iekļauti normālā un nepilna darba laika darbinieki ar darba laika uzskaiti un nodarbinātie ar darba, uzņēmuma vai pilnvarojuma līgumu, par kura darbu izpildi nav iespējams noteikt faktiski nostrādātās stundas

Vidējā darba samaksa – atskaides perioda (gada) kopējā darba samaksa dalīta ar pilna laika (40 darba stundas nedēļā) nodarbināto skaitu vai atskaides perioda kopējā darba samaksa dalīta ar kopējo faktiski nodarbināto skaitu

Vispārējās valdības sektors – ietver valsts budžeta iestādes, augstskolas, universitātes, koledžas, valsts un pašvaldību struktūru kontrolētus un finansētus komersantus, pašvaldības un citu pašvaldību struktūru iestādes

Sabiedriskais sektors – ietver Vispārējās valdības sektoru, komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk, nodibinājumus, biedrības, fondus

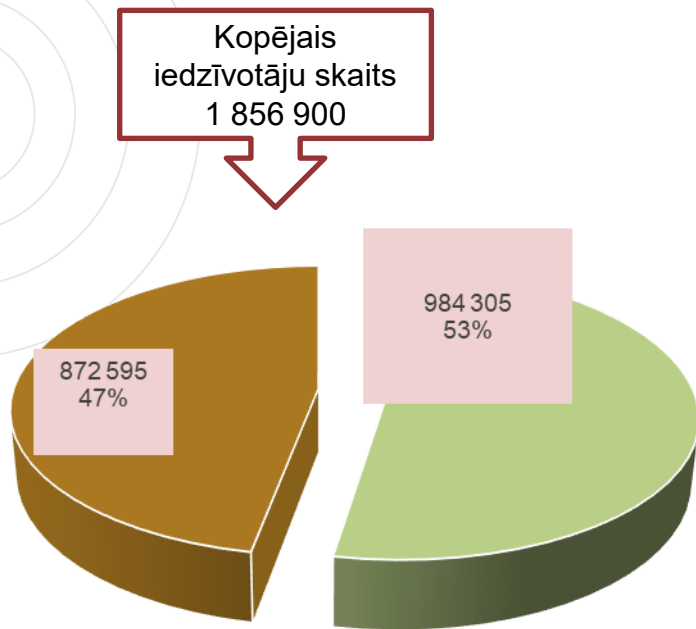
Nodarbināto skaits sabiedriskajā sektorā

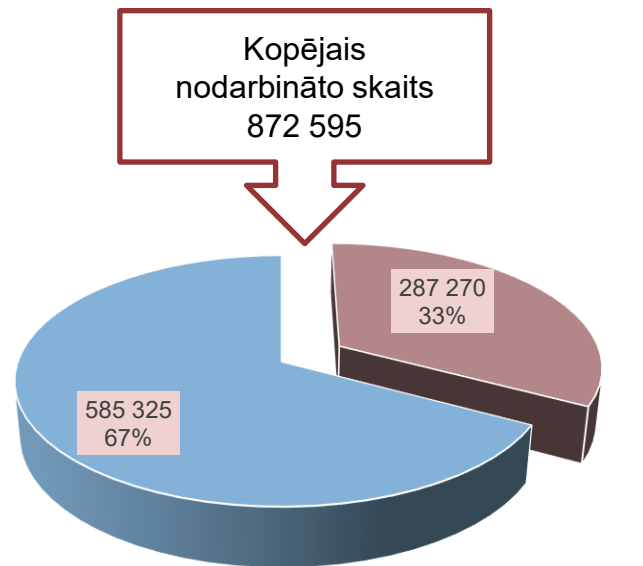
Avots: CSP; AUS (ministrijas, Valsts kanceleja)
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Valsts budžeta iestādēs nodarbināta tikai **1/5 daļa** no sabiedriskajā sektorā nodarbinātajiem

Kopējais nodarbināto skaits, tā sadalījums privātajā un sabiedriskajā sektorā un iedzīvotāju skaits Latvijā 2024. gada beigās, nodarbināto skaits un %

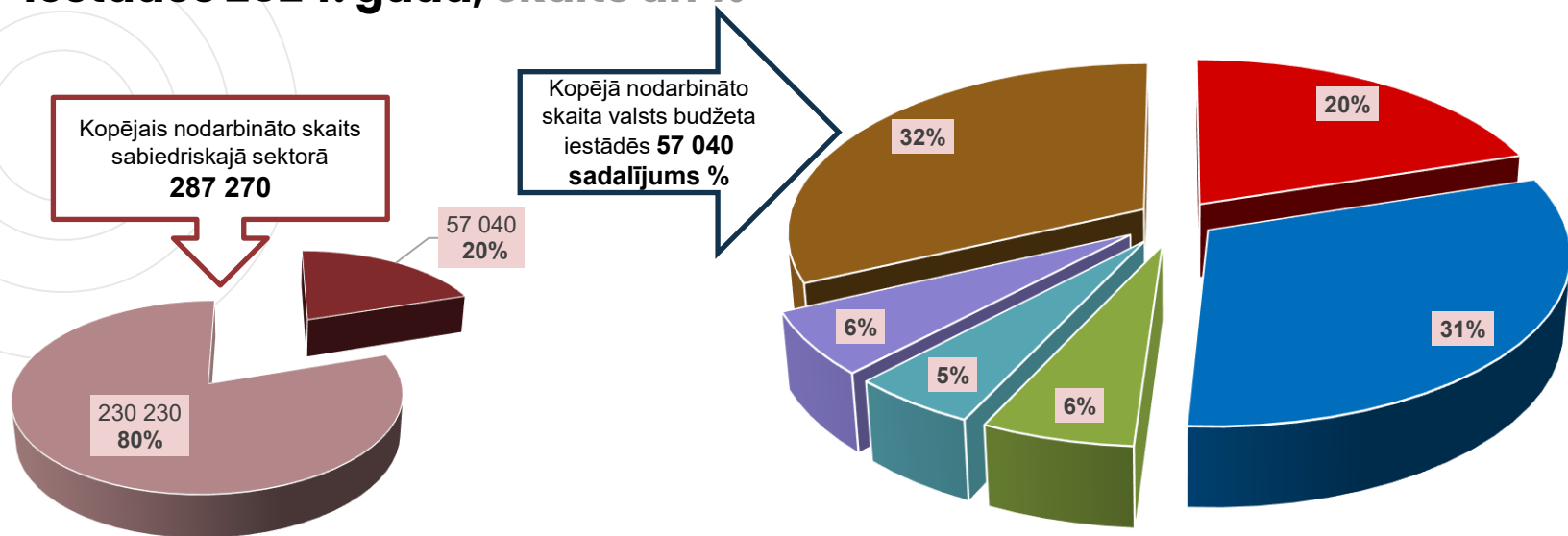

- Nenodarbināto (pensionāri, bērni u.c.) skaits
- Nodarbināto skaits

- Sabiedriskais sektors
- Privātais sektors

Nodarbināto skaits un īpatsvara sadalījums sabiedriskajā sektorā un valsts budžeta iestādēs, nodarbināto grupu īpatsvara sadalījums budžeta iestādēs 2024. gadā, skaits un %

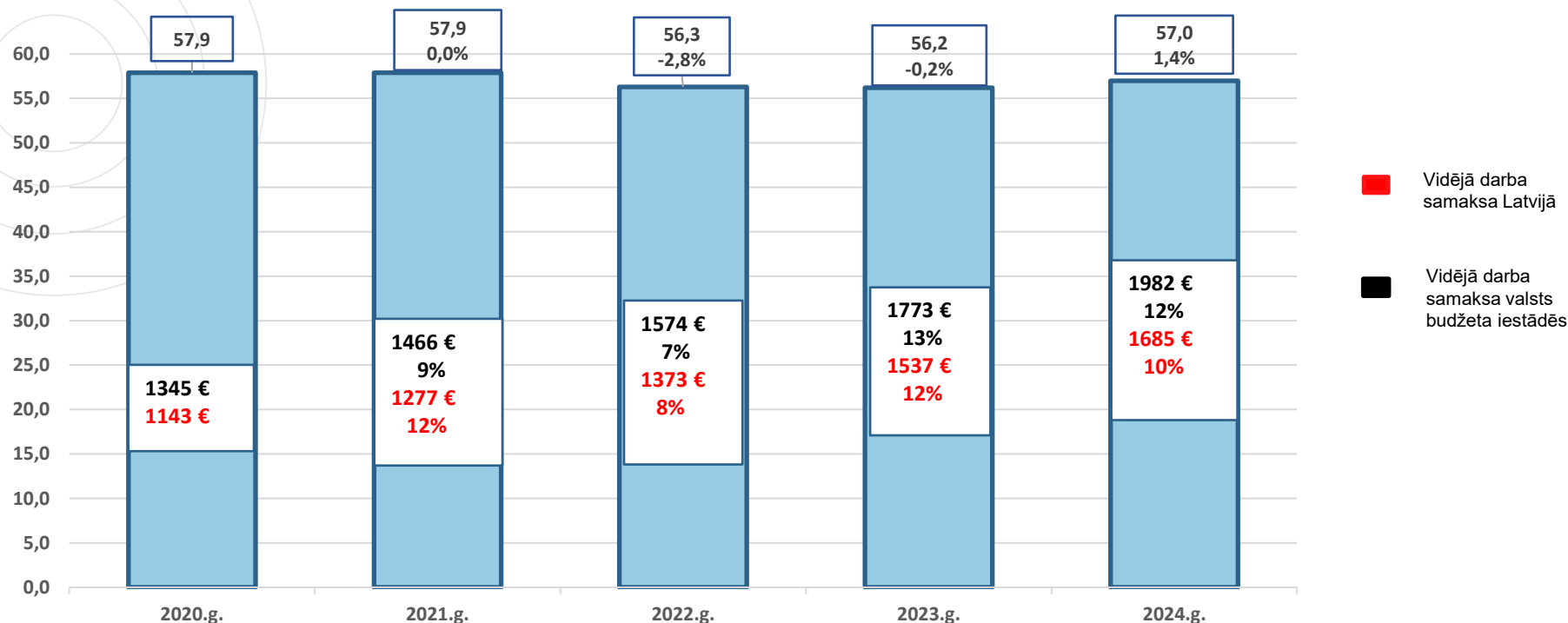

- Valsts budžeta iestādes
- Sabiedriskais sektors (bez valsts budž. iest.)

- Ierēdņi
- Spēka struktūras (Karavīri+ASDP)
- Ātsniecības personas
- SAC nodarbinātie
- Pedagogi (valsts profesionālās izglītības iestādēs)
- Pārējie (Saeimas deputāti, tiesneši, prokurori un pārējie uz darba tiesiskajām attiecībām nodarbinātie (izņemot iepriekš minētos))

Avots: CSP, AUS

Vidējais nodarbināto skaits (tūkst.) un vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs (euro), un vidējā darba samaksa Latvijā (euro) 2020. – 2024. gadā, un procentuālās izmaiņas pret iepriekšējo periodu

Avots: AUS; CSP

Aprēķina metodika: AUS neietver uzņēmumu līguma nodarbinātos;

Atlīdzība atspoguļota pēc naudas plūsmas principa

Nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs vidēji 2024. gadā (Informācijai nodarbināto skaits 2023. gadā)

57 040_(56 221)

Neatkarīgajās iestādēs –
2038 jeb 4% (2034 jeb 4%)

Ministriņās (ministrijās, Valsts kanceleja) –
3494 jeb 6% (3399 jeb 6%)

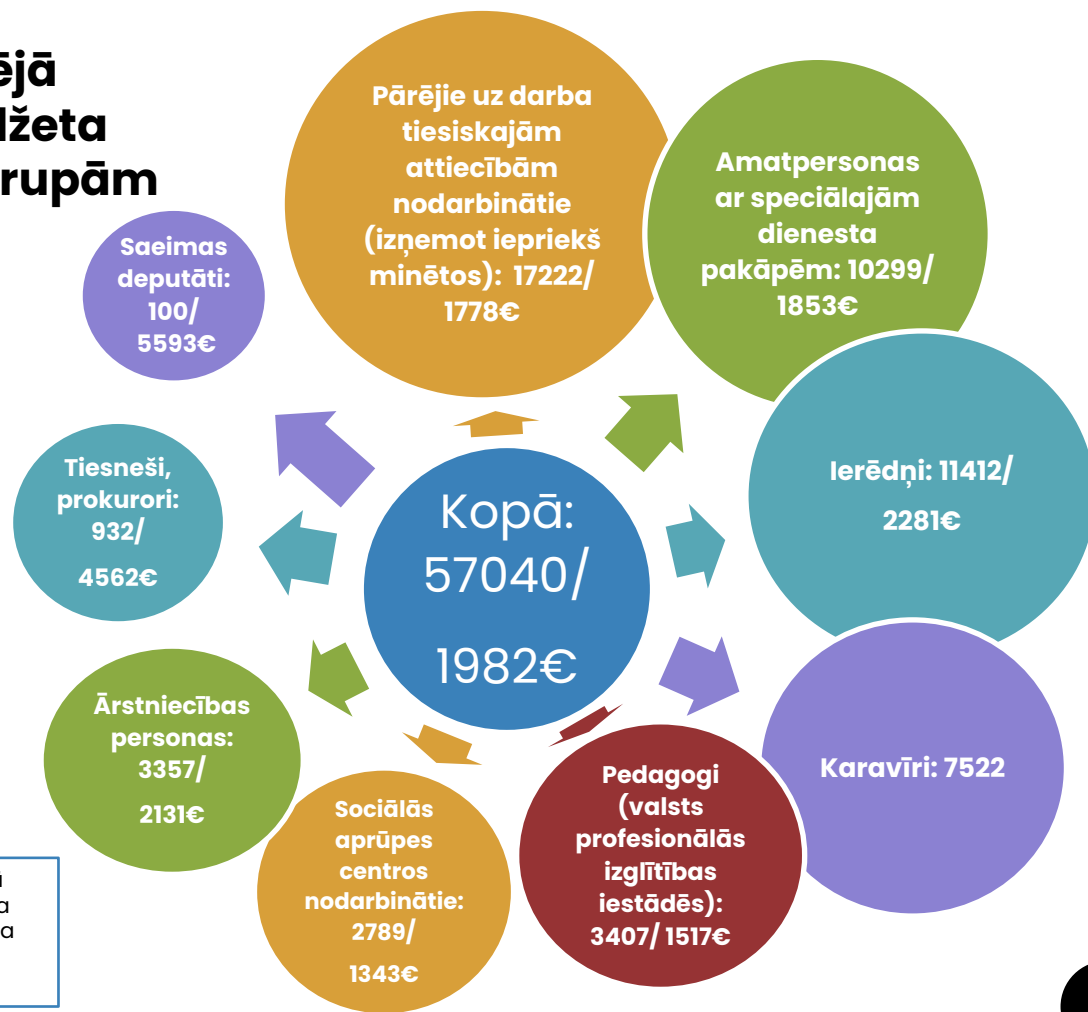

Ministriju padotības iestādēs –
51 508 jeb 90% (50 788 jeb 90%)

Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Nodarbināto skaits un vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs pa nodarbināto grupām vidēji 2024. gadā (Skaits un summa *euro*)

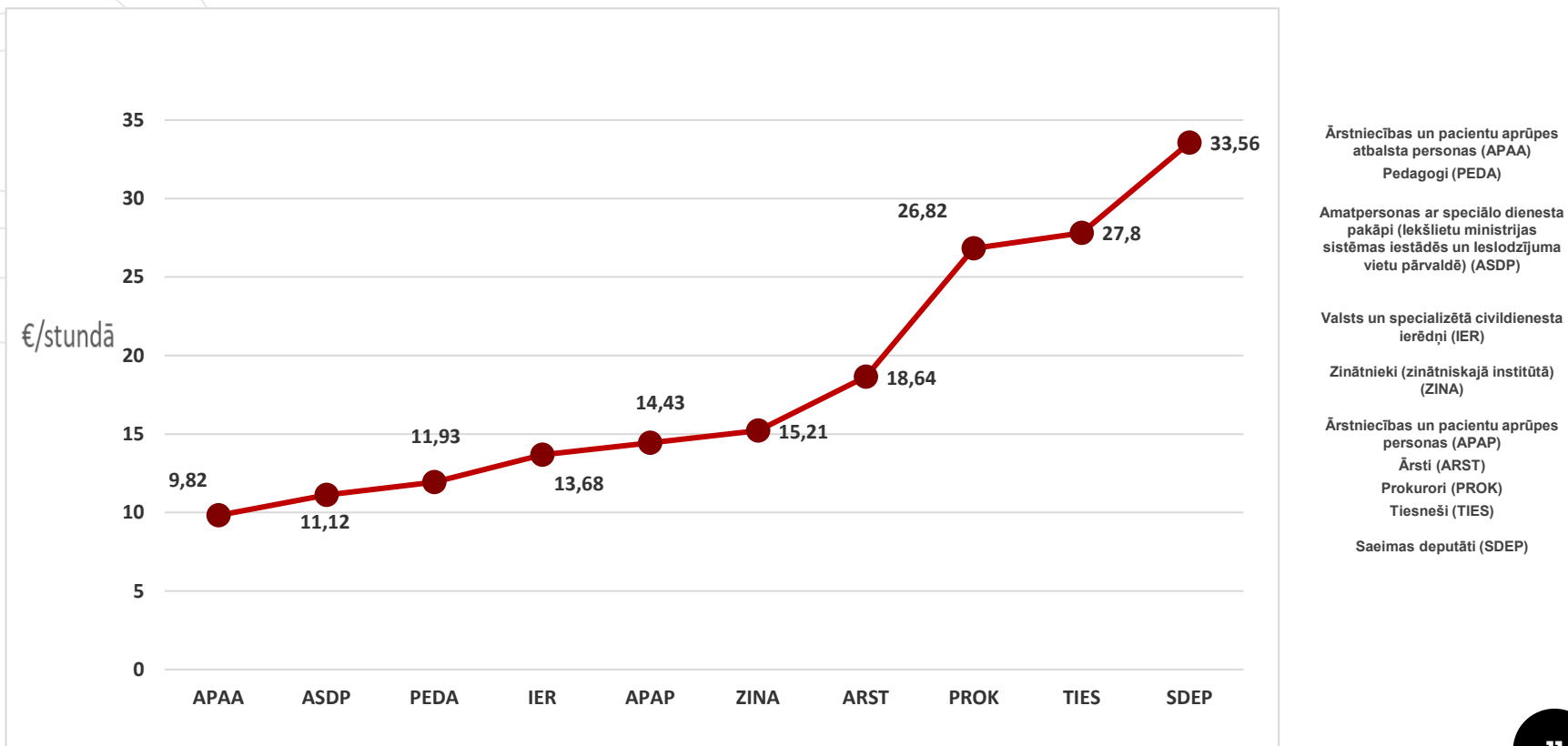

Ārstniecības personām (iekļauti arī operatīvā medicīniskā transporta vadītāji) un pedagogiem norādīta faktiskā darba samaksa – katras nodarbināto grupas darba samaksa, dalīta ar nodarbināto skaitu, jo liela darbinieku daļa ir nodarbināta nepilnu darba laiku

Avots : AUS

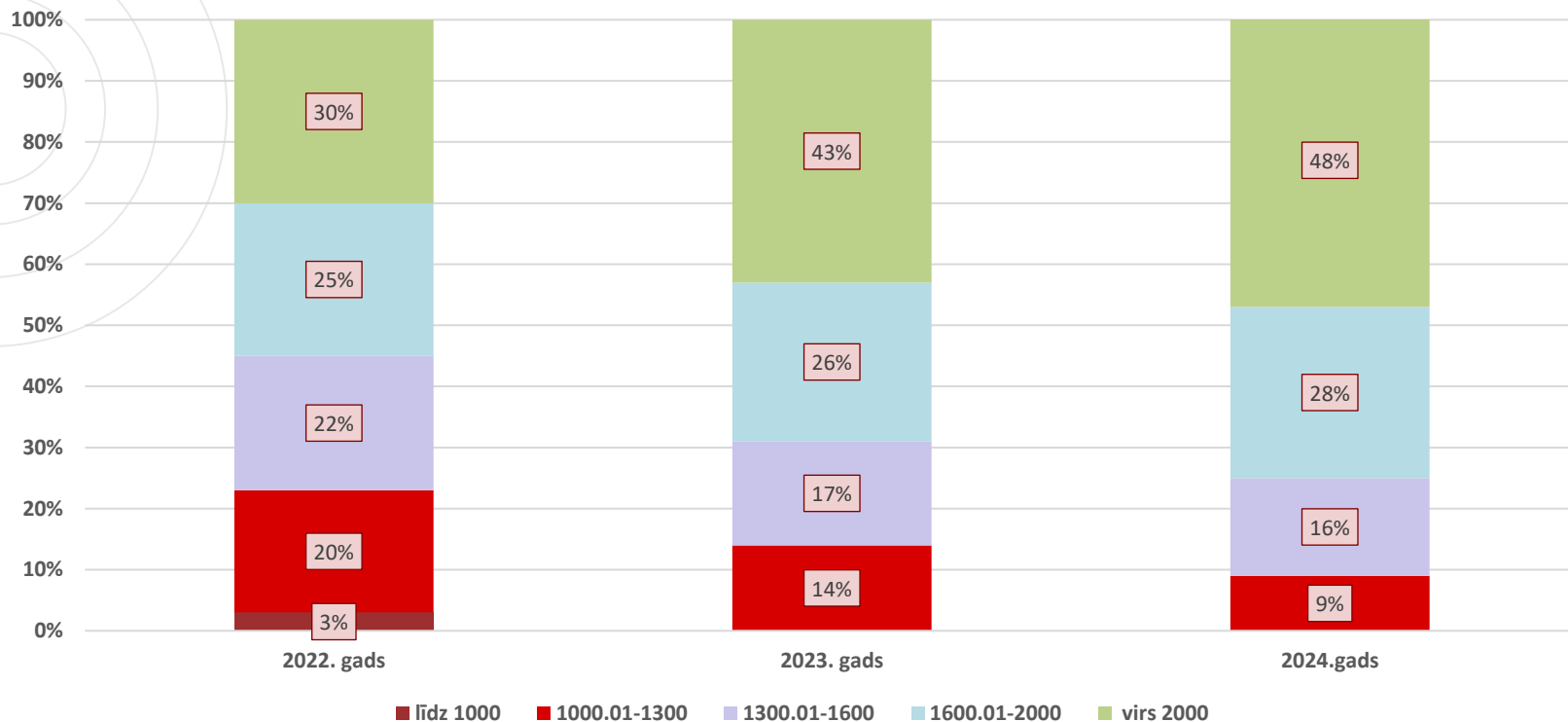
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos

Darba stundas cena (mēnešalga, piemaksas, prēmijas) nodarbināto grupās 2024. gadā, €/stundā

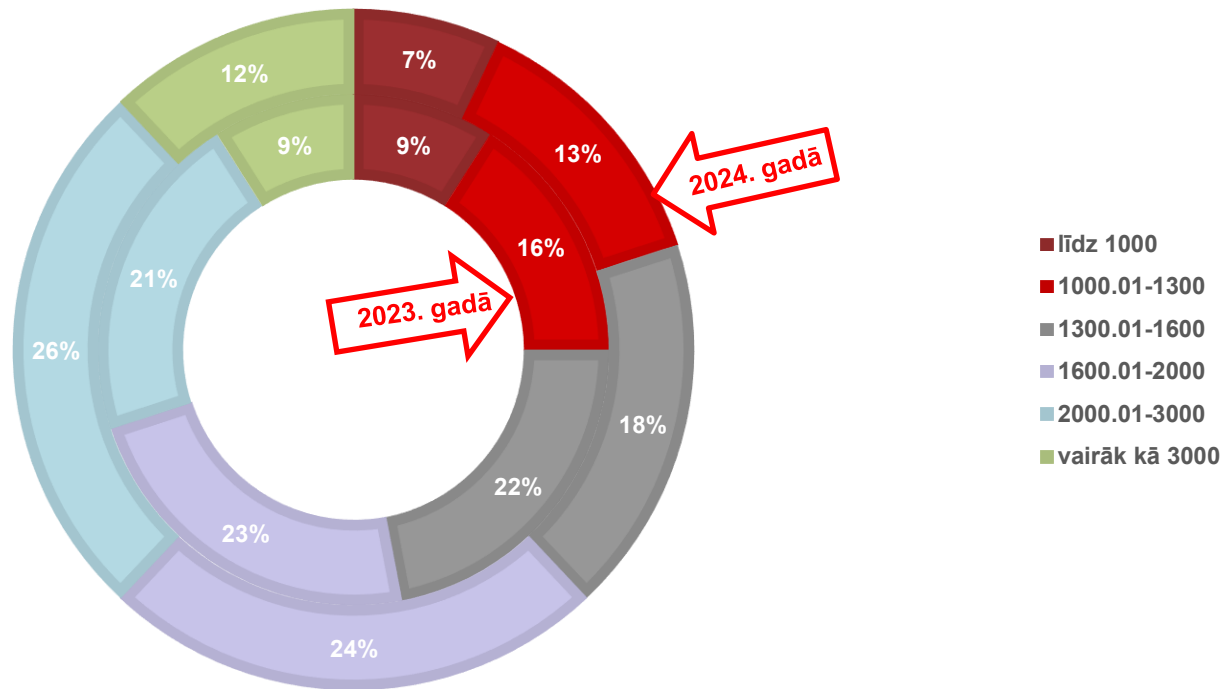

Avots: AUS

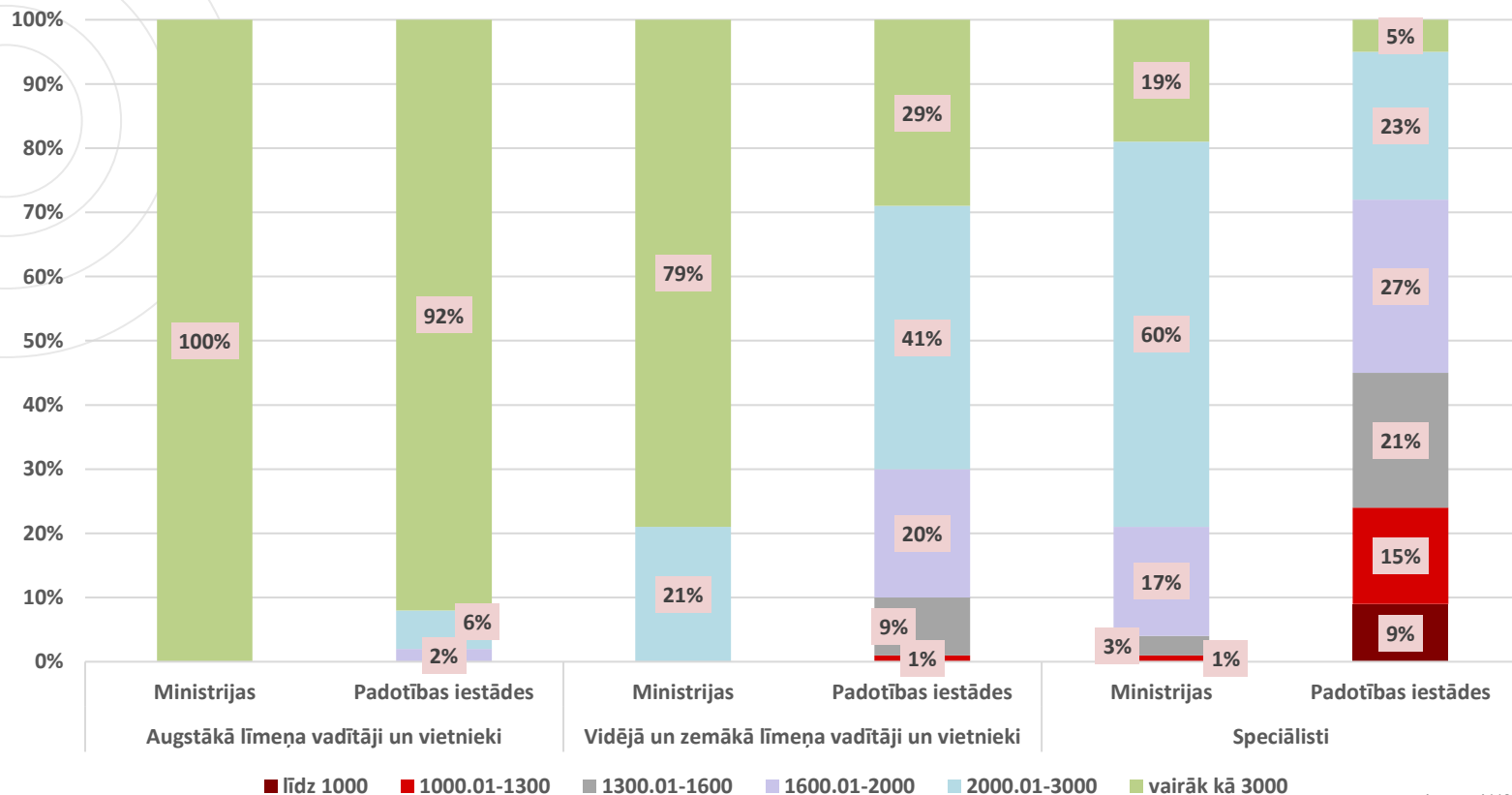
Valsts tiešās pārvaldes iestāžu sadalījums pa vidējās darba samaksas diapazoniem 2022. – 2024. gadā, %

Nodarbināto skaita sadalījums pa darba samaksas intervāliem 2023. un 2024. gadā valsts budžeta iestādēs, %

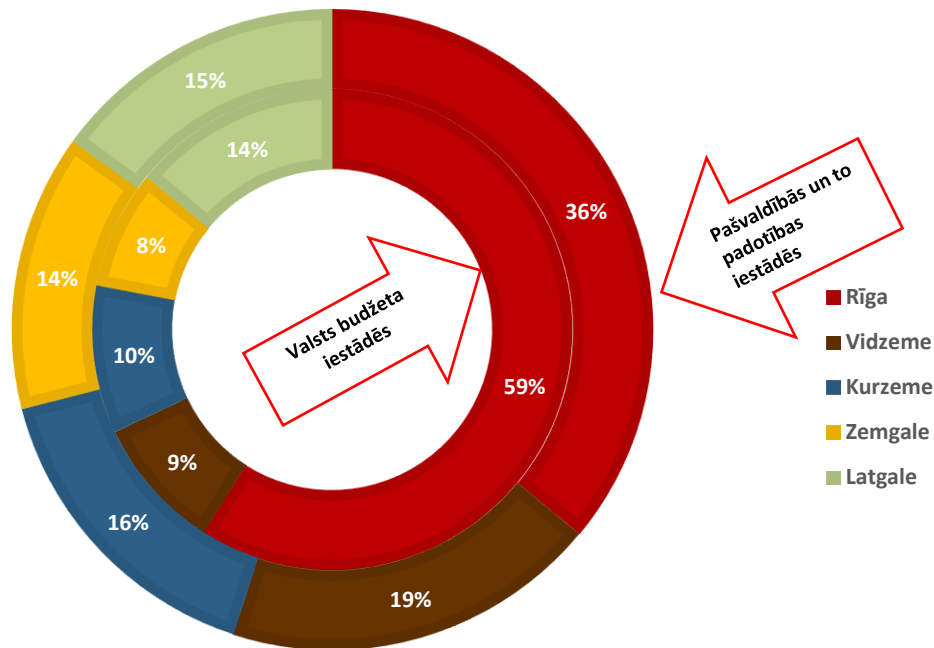

Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju un pārējo nodarbināto darba samaksas apmēra sadalījums ministrijās un padotības iestādēs 2024. gadā, %

Avots: AUS

Valsts budžeta iestādēs un pašvaldību un to padotības iestādēs nodarbināto teritoriālais sadalījums Latvijā (teritoriālais dalījums atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418) iestādēs 2024. gada beigās

Nodarbinātā «portrets» valsts pārvaldes iestādēs 2024. gada beigās

Vīrietis

- vidējais vecums 42,3 gadi
- mēneša vidējā darba samaksa 2024. gadā 2051 €
- visbiežākais amata nosaukums – **Inspektors** (dažādās jomās) (3,6 tūkst. t.sk. Valsts policijā 1947, Valsts robežsardzē 780, Ieslodzījumu vietu pārvalde 264)

- populārākais vārds

JĀNIS

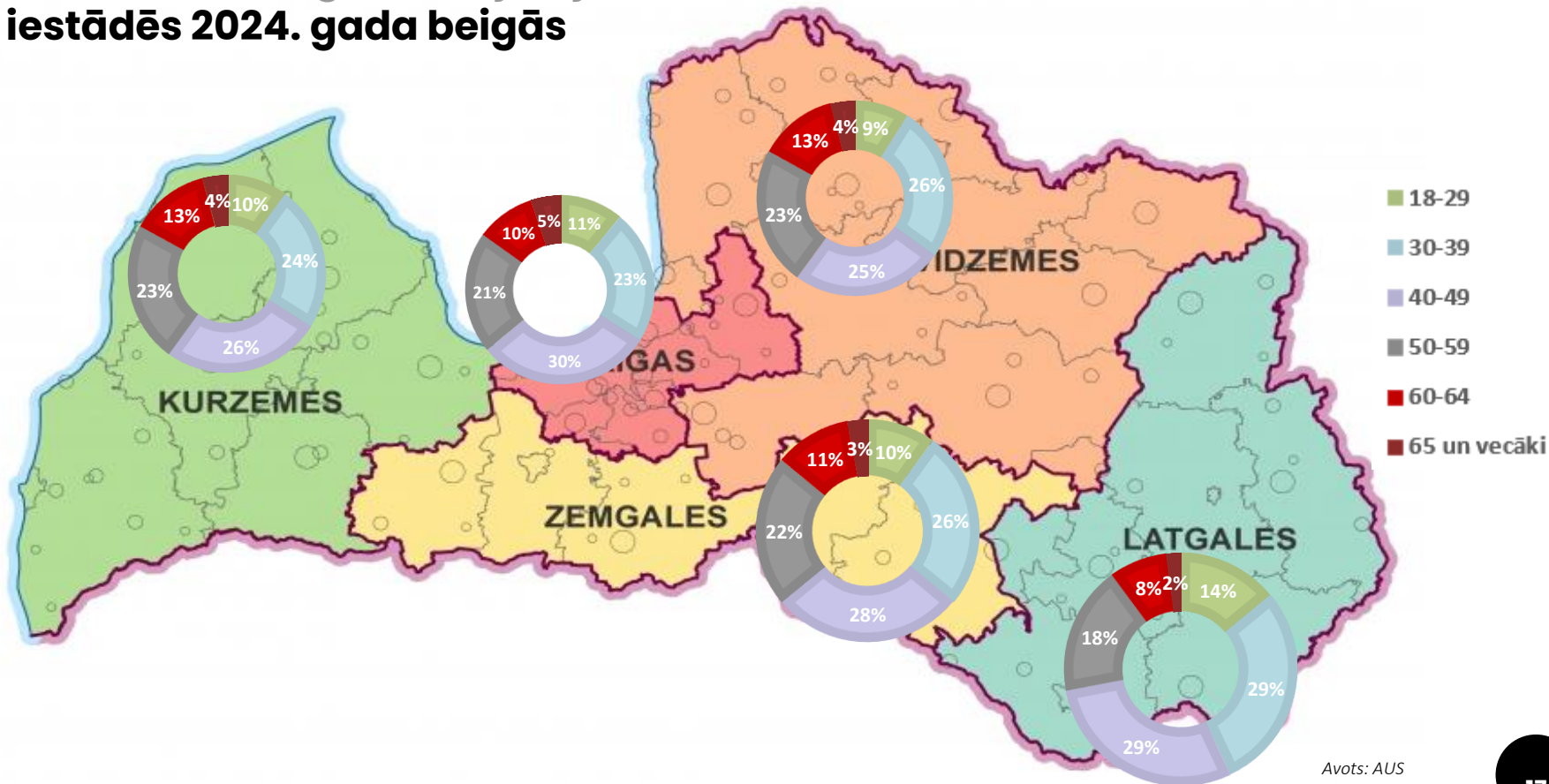
Sieviete

- vidējais vecums 45,5 gadi
- mēneša vidējā darba samaksa 2024. gadā 1952 €
- visbiežākais amata nosaukums – **Inspektors** (dažādās jomās) (5,4 tūkst. t.sk. Valsts policijā 1817, Valsts ieņēmumu dienests 1303, Valsts robežsardzē 660)

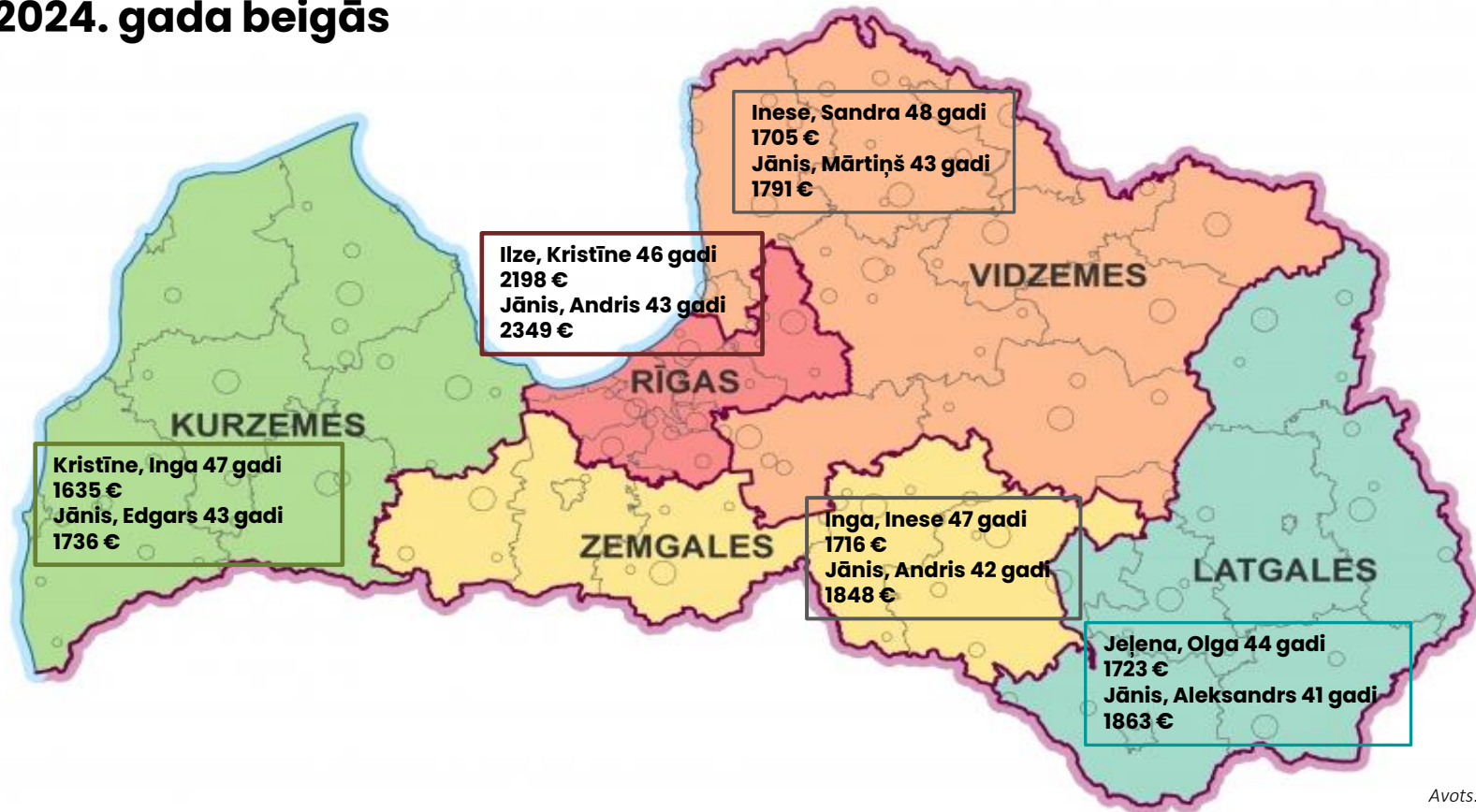
- populārākais vārds **KRISTĪNE**

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām Latvijā (teritoriālais dalījums atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418) valsts budžeta iestādēs 2024. gada beigās

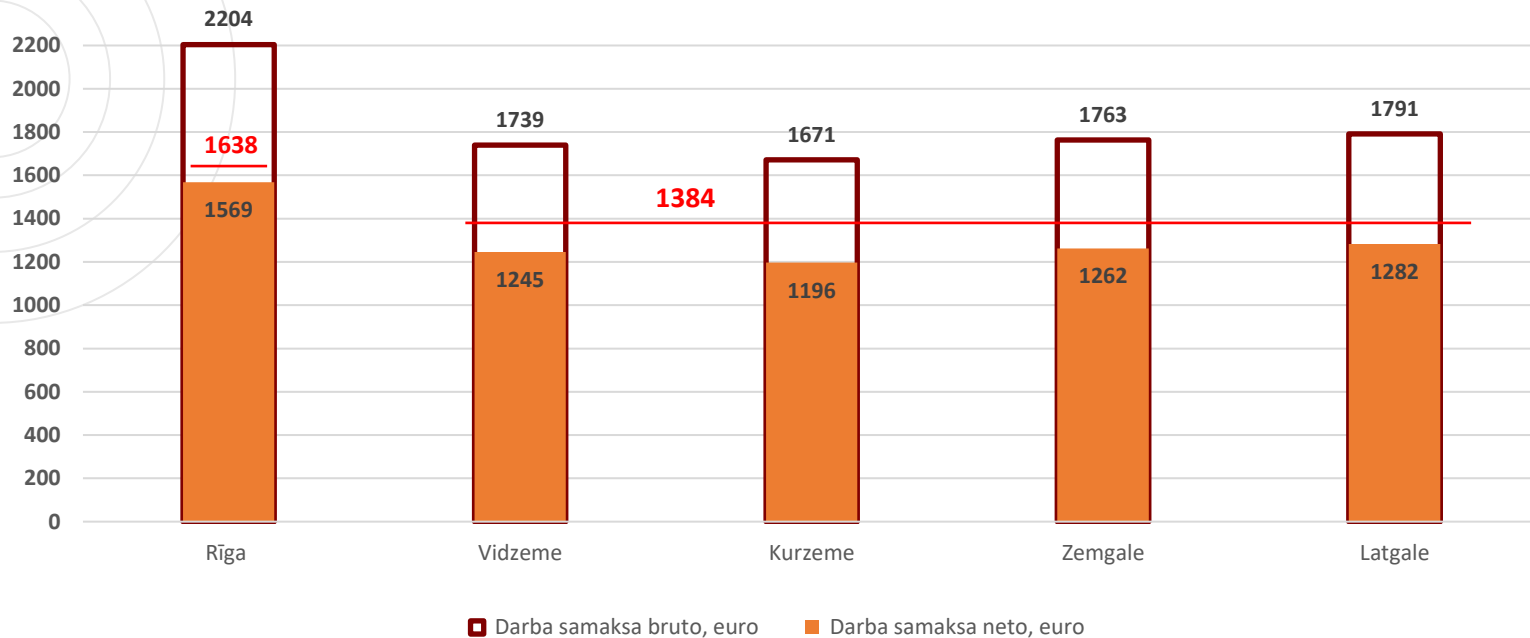

Avots: AUS

Nodarbinātā portrets Latvijā (teritoriālais dalījums atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418) valsts budžeta iestādēs 2024. gada beigās

Vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs bruto un neto (euro) (teritoriālais dalījums atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418) un dzīvei nepieciešamā alga Rīgā un Latvijas reģionos 2024. gadā

■ Dzīvei nepieciešamā alga, euro

Avots: AUS

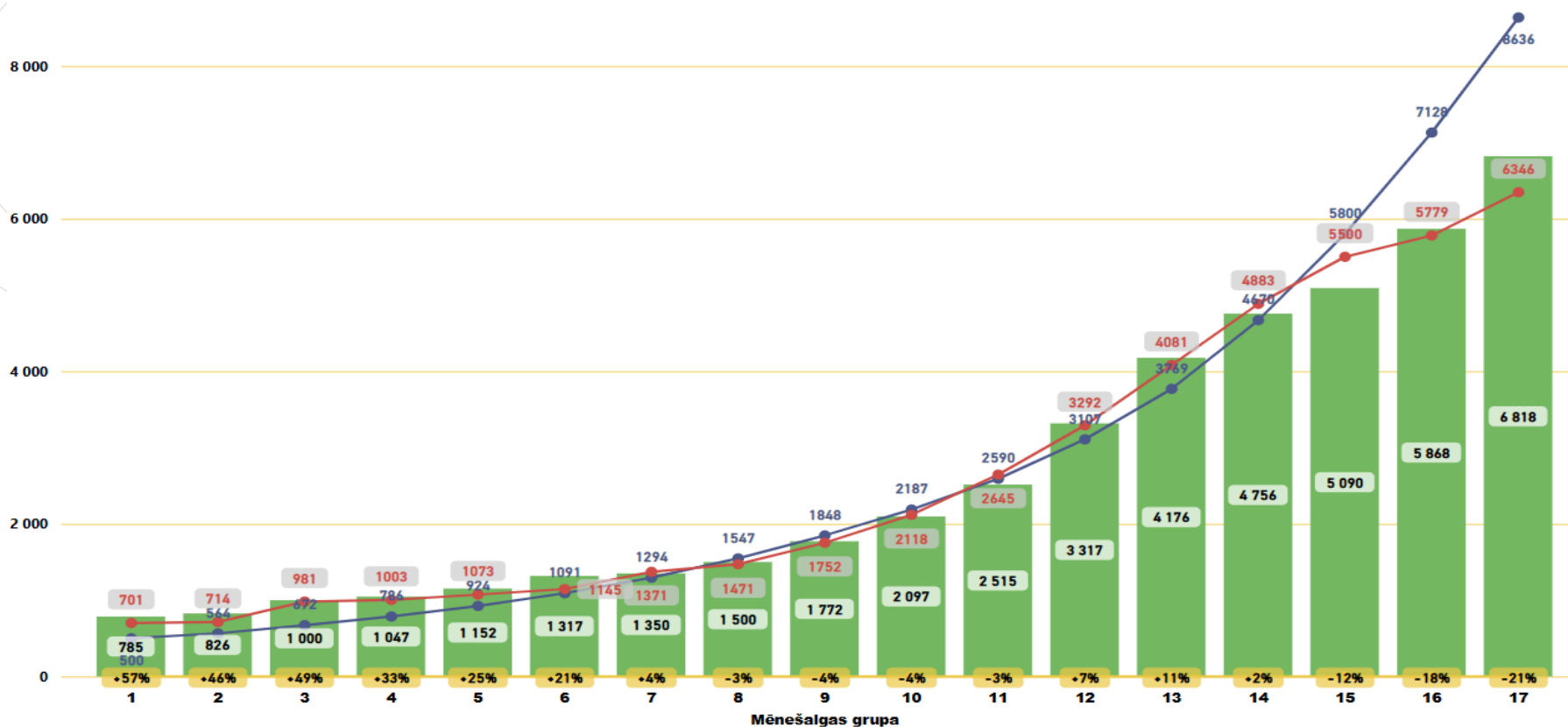
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos

Darba samaksas (bruto) aprēķina metodika 3.slaidā

Figure: dzīvei nepieciešamā alga

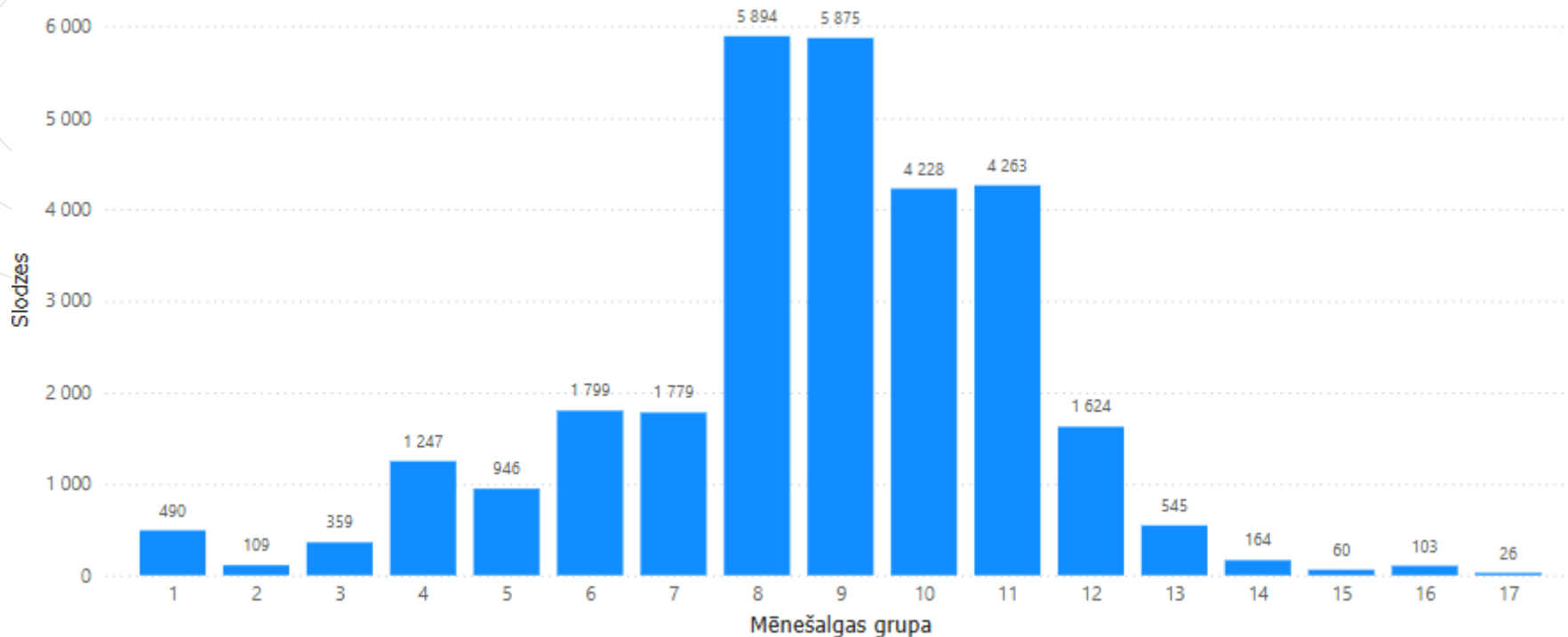
Darba samaksa valsts pārvaldes iestādēs (mēnesī vidēji euro) pa mēnešalgu grupām 2024. gadā salīdzinājumā ar mēneša pamatalgu privātajā sektorā

● Darba samaksa vidēji mēnesī 2024. gadā
 ● Līdzīgas vērtības amatu mēneša pamatalga privātajā sektorā (2022), 80% no mediānas
 ● Darba samaksa pret tirgus mediānu
 ● Mēnešalgu skalas viduspunksts

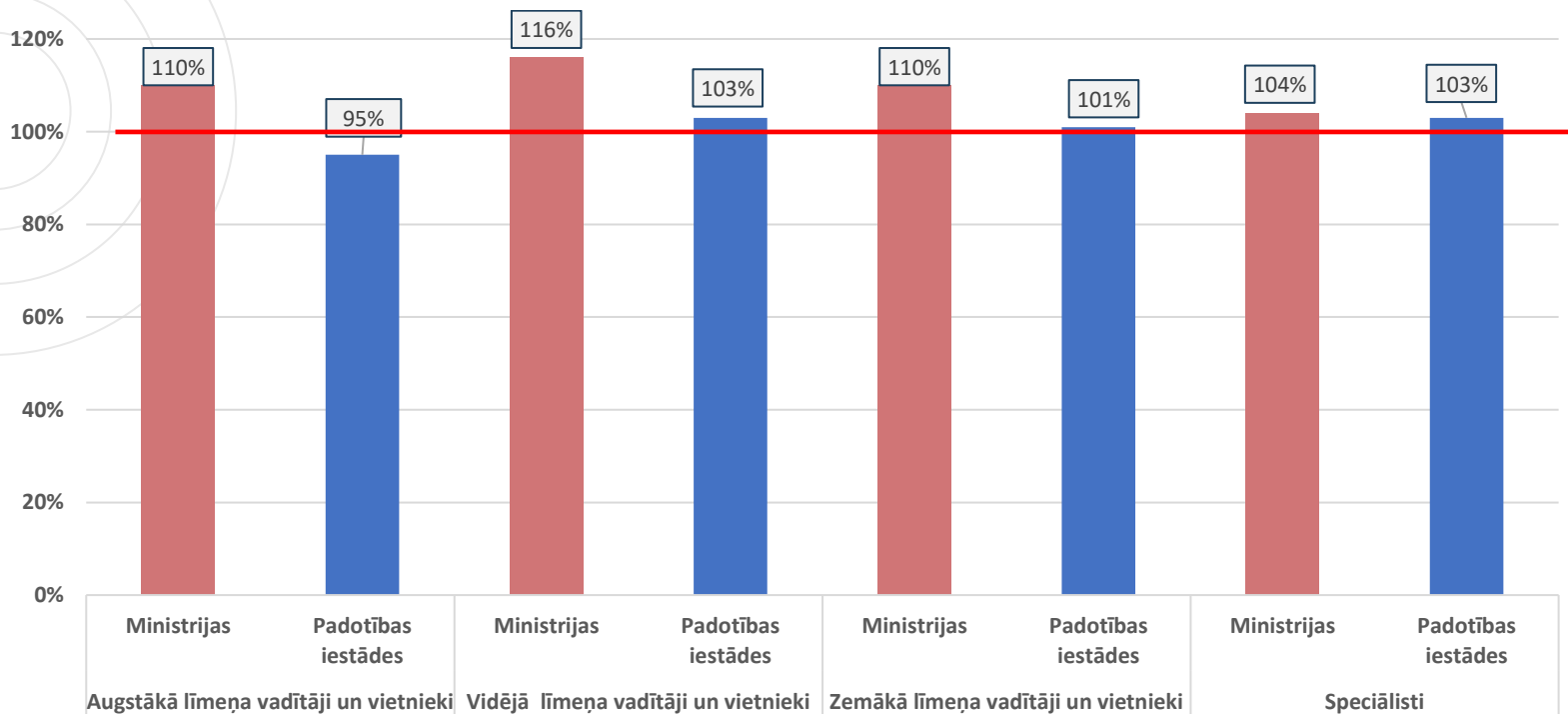

Avots: AUS

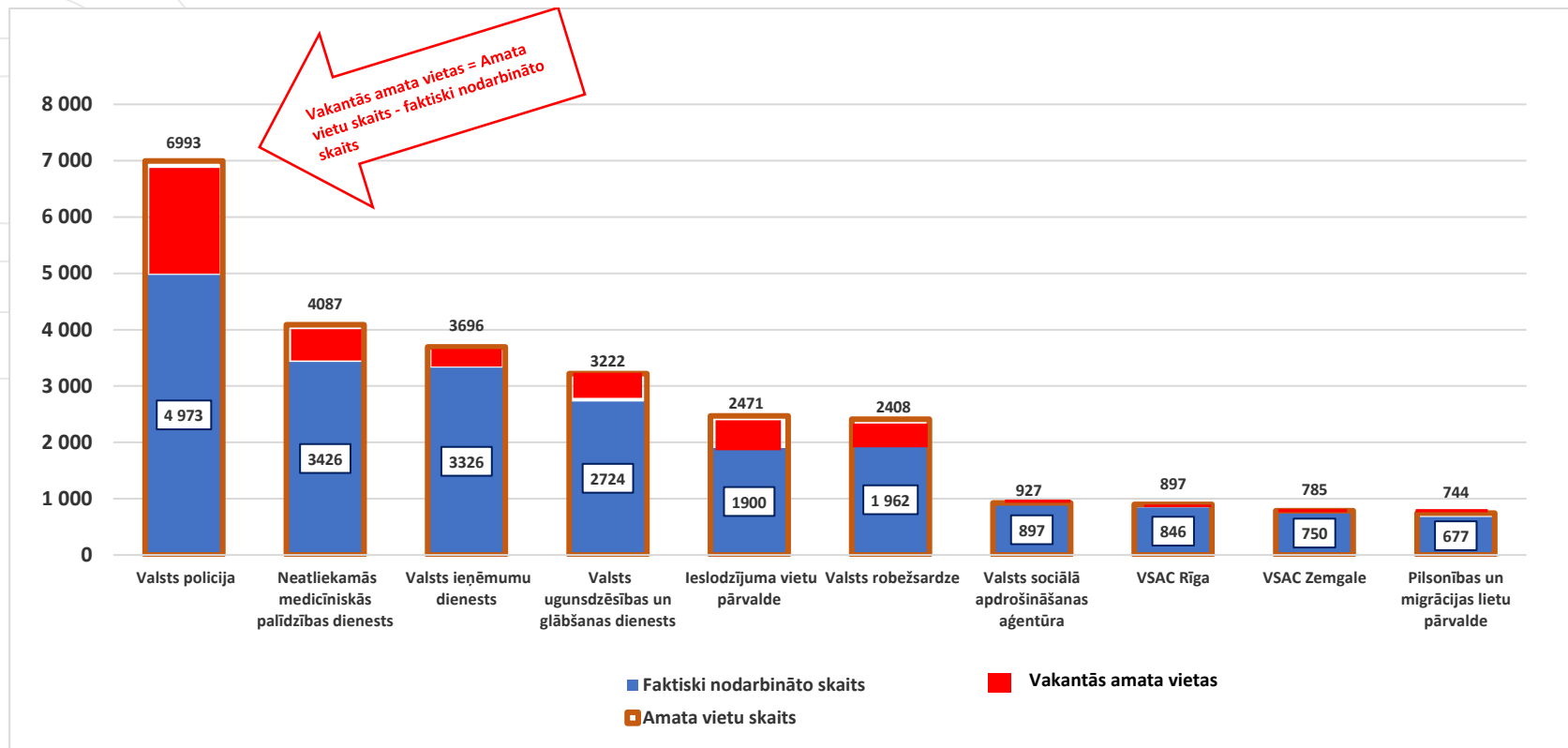
Amatu sadalījums pa mēnešalgu grupām valsts pārvaldes iestādēs 2024. gada decembra beigās, (slodzes)

Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju, viņu vietnieku un pārējo nodarbināto ministrijās un padotības iestādēs vidējās darba samaksas apmērs pret mēnešalgu skalas viduspunktu 2024. gadā, %

10 valsts iestādes ar lielāko nodarbināto skaitu 2024. gada decembra beigās (salīdzinājums ar amata vietu skaitu iestādē)

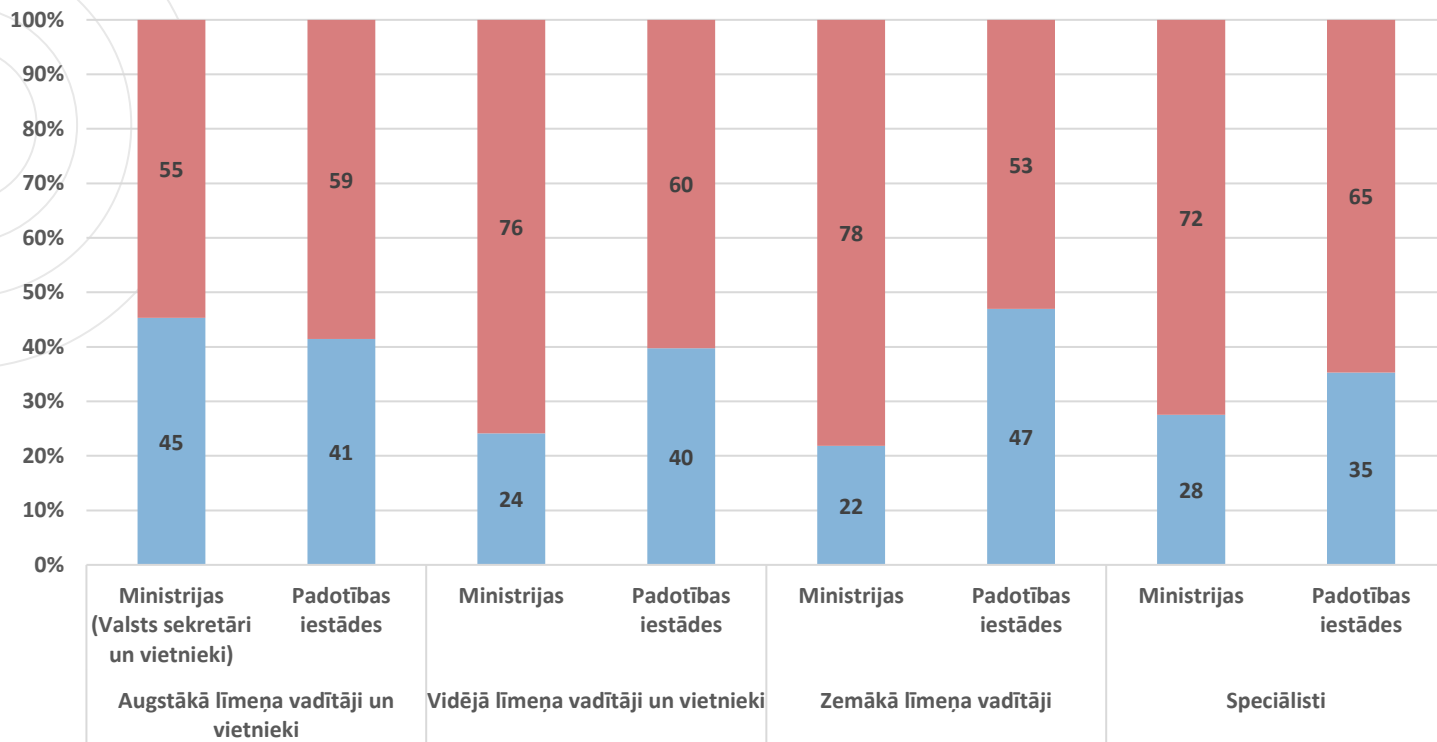

*VSAC Rīga faktiski nodarbināti uz nelielu slodzi, tāpēc amata vietu skaits mazāks par faktiski nodarbināto skaitu

Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Sieviešu un vīriešu īpatsvars ministrijās un padotības iestādēs, pa vadības līmeņiem 2024. gadā, %

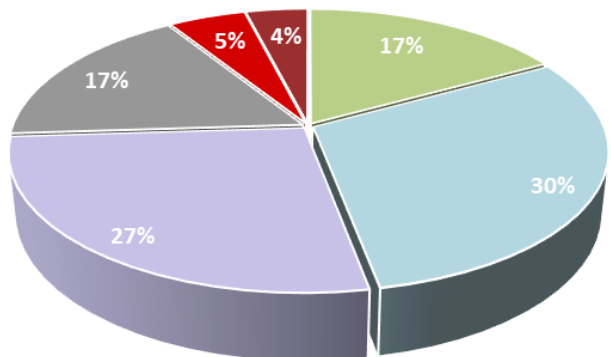

■ Vīrieši, % ■ Sievietes, %

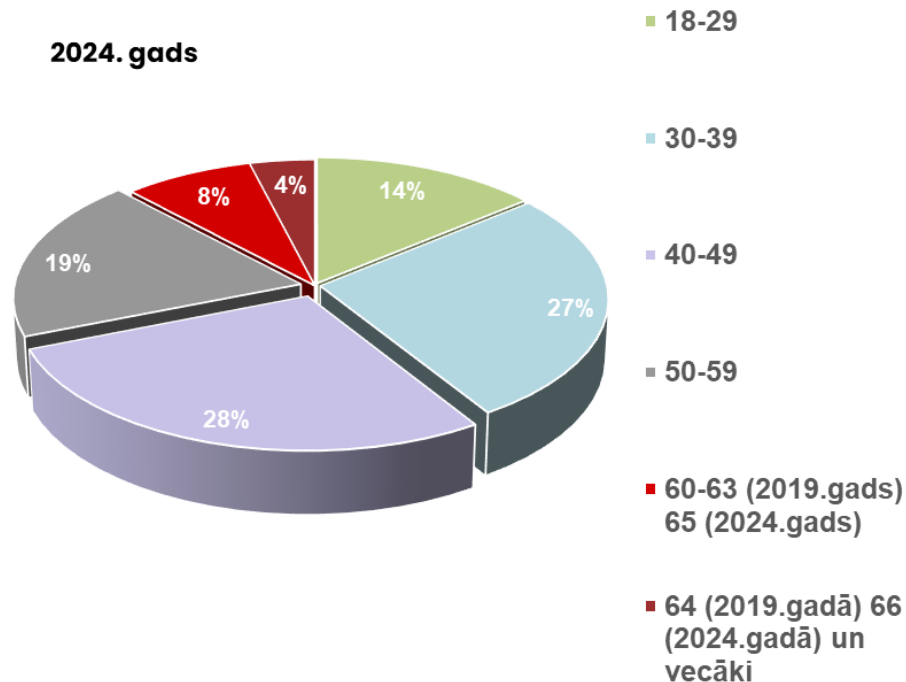
Avots: AUS

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām 2024. gads (decembris) un 2019.gads (decembris), %

2019. gads

2024. gads

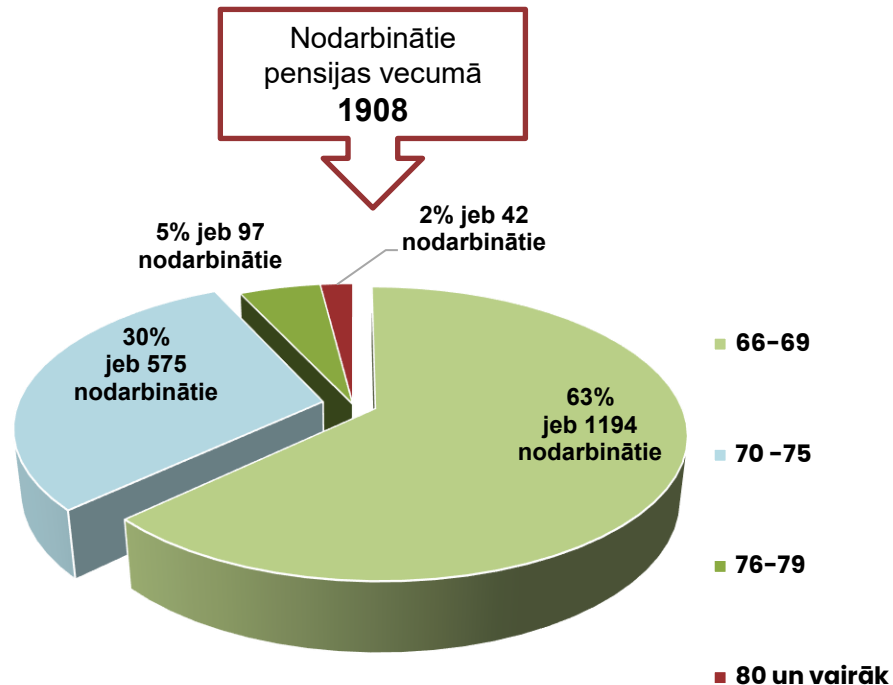
Avots: AUS

Pensionēšanās vecumu sasniegušo nodarbināto skaits un vecuma sadalījums (%) 2024. gada decembrī un TOP 3 amati ar lielāko nodarbināto skaitu

Vecākais speciālists
(dažādās jomās)

Aprūpētājs

Apkopējs

Avots: AUS

Kopsavilkums

- Latvijā ir 47 % nodarbināto no visa iedzīvotāju skaita, savukārt no visa nodarbināto skaita 67 % ir nodarbināti privātajā sektorā, bet 33 % sabiedriskajā sektorā. Valsts budžeta iestādēs ir nodarbināti tikai 20 % jeb **aptuveni 1/5 daļa** no sabiedriskajā sektorā nodarbinātajiem. No valsts budžeta iestādēs nodarbinātajiem 31 % ir nodarbināti spēka struktūrās (amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un karavīri) un 20 % ir ierēdņu [Nodarbināto skaits un īpatsvara sadalījums sabiedriskajā s...](#) Valsts kancelejas Atļūdzības uzskaites sistēmā (AUS) valsts budžeta iestāžu nodarbināto skaitā ietver gan uz **darba līguma** pamata nodarbinātos, gan dienesta attiecībās esošos ierēdņus un amatpersonas, savukārt Centrālā statistikas pārvalde (CSP) bez iepriekš minētajiem ietver arī uz **uzņēmuma līguma pamata** nodarbinātos. **Līdz ar to valsts budžeta iestādēs nodarbināto skaits atbilstoši AUS ir mazāks nekā CSP sniegtajos datos.**
- No 2020.–2024. gadam – perioda sākumā nodarbināto skaits nemainās, tad divus gadus vērojams neliels tā samazinājums, bet 2024. gadā vērojams neliels nodarbināto skaita palielinājums, kā viens no iemesliem ir Eiropas Savienības fondu intensīvāka apgūšanu, kā arī pieaug nodarbināto skaits spēka struktūrās [Nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs vidēji 2024. ga...](#). Vidējā darba samaksa gan nodarbinātajiem Latvijā, gan valsts budžeta iestādēs nemainīgi pieaug ik gadu.
- Atbilstoši darba samaksas pieauguma tendencei, palielinās arī budžeta iestāžu īpatsvars ar vidējo darba samaksu **virš 2000 €** no **30 %** 2022. gadā līdz **48 %** 2024. gadā. Ne 2022. gadā, ne 2023. gadā vairs nav iestāžu ar vidējo darba samaksu mazāku par 1000 € (12. slaidis).
- Par darba samaksas pieaugumu norāda arī izmaiņas nodarbināto skaita sadalījumā pēc darba samaksas, jo 2024. gadā palielinājās nodarbināto skaits ar lielāku darba samaksu, salīdzinot ar iepriekšējo laika periodu [Valsts tiešās pārvaldes iestāžu sadalījums pa vidējās dar...](#) Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju un pārējo nodarbināto darba samaksas apmēra sadalījums ministrijās un padotības iestādēs attēlots 14. slaidā.
- Nodarbinātā portretu Latvijā raksturo 16.– 18. slaidi (teritoriālais dalījums atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418, nodarbinātā darba vietas adrese atbilstoši iestāžu sniegtajai informācijai AUS). Salīdzinājumam pašvaldību un to padotības iestādēs nodarbināto skaita teritoriālais sadalījums 15. slaidā.

Kopsavilkums

- Valsts pārvaldes iestāžu vidējā darba samaksa 2024. gadā mēnešalgu grupās salīdzinājumā ar mēneša pamatalgu līdzīgas vērtības amatiem privātajā sektorā un konkrētas mēnešalgu grupas mēnešalgu skalas viduspunktu attēlota 19. slaidā. Sākot ar 2023. gada aprīli ir piešķirts finansējums atalgojuma palielinājumam, lai valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbinātajiem (t.sk. tiem, kuriem beidzies pārbaudes laiks) noteiktā mēnešalga nebūtu zemāka kā atbilstošās mēnešalgu grupas intervāla minimums un turpinās virzība uz atlīdzības reformas mērķi – lai ikviena valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbinātā darba samaksa tuvinātos **80 %** no līdzīgas vērtības amatu pamatalgas privātajā sektorā (vai attiecīgās MAG skalas viduspunktam). Vidējā darba samaksa, sākot ar 15. mēnešalgu grupu, atpaliek no līdzīgas vērtības darba pamatalgas privātajā sektorā 2022. gadā. Savukārt iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju, viņu vietnieku un pārējo nodarbināto ministrijās un padotības iestādēs vidējās darba samaksas procentuālo apmēru pret mēnešalgu skalas viduspunktu 2024. gadā raksturo 20. slaidis.
- Sieviešu un vīriešu nodarbinātības īpatsvaru ministrijās un padotības iestādēs un pa vadības līmeņiem 2024. gadā raksturo 24. slaidis.
- Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām valsts budžeta iestādēs 2024. gadā un pirms pieciem gadiem – 2019. gadā ir attēlots 25. slaidā. Ir nodarbināto samazinājums grupās 18–29 un 30–39 gadi, palielinoties nodarbināto īpatsvaram augstāka vecuma grupās, kas atbilst vecuma struktūras tendencēm valstī. Nemainās pensijas vecumu sasniegušo nodarbinātība. No pensijas vecuma sasniegušajiem, kas ir nodarbināti, 2/3 nodarbināto ir vecumā līdz 69 gadiem.

Noderīgas saites

- **Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums** – <https://likumi.lv//ta/id/202273>
- **Valsts civildienesta likums** – <https://likumi.lv/doc.php?id=10944>
- **Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likums** – <https://likumi.lv/doc.php?id=138750>
- **Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības un personu uzskaites sistēmu** – <https://likumi.lv/ta/id/295098-noteikumi-par-valsts-tiesas-parvaldes-iestazu-un-citu-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatpersonu-darbinieku-atlidzibas>
- **Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība** – <https://likumi.lv/ta/id/332122-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatu-katalogs-amatu-klasifikacijas-unamatuapraksta-izstradasanas-kartiba>
- **Valsts pārvaldes iekārtas likums** – <https://likumi.lv/ta/id/63545-bvalsts-parvaldes-iekartas-likums>

Paldies!

Jautājumiem:
cilvekresursi@mk.gov.lv